

Project Toekomst Malden Noordoost

Nieuwsbrief 6 Printversie

Hoe kun je een bestaande wijk verduurzamen en vergroenen, toekomstbestendig maken...? In het project Toekomst Malden Noordoost werken wij hieraan. Wij, dat zijn bewoners van de Molenwijk, Kroonwijk en Randwijk. De gemeente Heumen is gesprekspartner. Adviesbureau Spectrum uit Arnhem en de Provincie Gelderland ondersteunen ons.

Eerste Duurzaamheidscafé succesvol

Met een opkomst van ruim 60 mensen was het eerste Duurzaamheidscafé van Malden op 19 mei 2022 een succes te noemen. De avond, die geopend werd door wethouder Maarten Schoenaker, stond bol van informatie-uitwisseling en het delen van inspiratie, kennis en ervaring.

In Jenaplanschool de Vuurvogel gaven Bart Wattenberg namens de school en Marc Smijers van de gemeente Heumen informatie over hun inspanningen en doelen met het oog op een duurzaam bestaan. Hans-Cees Speel van Werkgroep Groen en Biodiversiteit en Ben Bottema van Werkgroep Energiezuinig Wonen praatten de aanwezigen bij over wat er in het project gebeurt en waar prioriteiten liggen. Daarna ging het vooral om het uitwisselen van kennis en ervaringen. De voorbeeldwoningen trokken daarbij veel aandacht. Bezoekers lieten ook vragen en ideeën achter waarmee de werkgroepen verder aan de slag gaan.

Stof tot nadenken en discussie

De bezoekers van het Duurzaamheidscafé deelden daarnaast kennis en ervaringen. Met elkaar, met projectgroepleden, met mensen van de gemeente en andere aanwezigen. Op grote posters lichtten woningeigenaren toe wat ze aan duurzaamheidsmaatregelen in hun huis hadden gedaan. Het regende vragen: welke warmtepomp, waarom een hybride warmtepomp, off-grid, met energiegenerator? Is mechanische ventilatie nodig? Moeten de dakpannen vervangen worden voor er zonnepanelen op kunnen zoals een colporteur aanraadde (neen!)? Is een airco die ook kan verwarmen een goede keus? Wat is de optimale temperatuur voor een CV-ketel? Hoe moet je je vloer isoleren als je maar minimale kruipruimte hebt? Kan ik een keer langs komen om te kijken? Het leverde veel stof op tot vragen, nadenken en discussie.

Waarmee begin je?

Veel mensen bleken met hetzelfde te zitten: we willen wel verduurzamen, maar waar begin je mee? Sommigen kregen de bevestiging dat ze met hun isolatiemaatregelen goed bezig waren, anderen gingen met veel informatie en ideeën naar huis. Contacten zijn gelegd voor meer uitleg op maat en er meldden zich kandidaten voor de opleiding tot energiecoach. Ook waren er al aanvragen voor een warmtescan.

Onderwerpen

Er was met name interesse in de subsidiemogelijkheden en in warmtepompen. Er is veel gesproken en gedeeld over welke maatregelen er mogelijk zijn en wat maatregelen opleveren. De projectgroep blikt terug op een geslaagde avond en neemt de besproken onderwerpen mee om verder mee aan de slag te gaan in Malden Noordoost.

Het volgende duurzaamheidscafé is in het najaar en zal gaan over Groen en Biodiversiteit. We informeren u zodra de datum bekend is!

--

Duurzaamheidscafé in Gemeenteraad en bij GL8's Focus Actueel

Ben Bottema, werkgroep Energiezuinig Wonen, sprak op 21 april 2022 de nieuwe Gemeenteraad toe over project Toekomst Malden Noordoost. Ook nodigde hij alle aanwezigen uit voor het eerste Duurzaamheidscafé op donderdag 19 mei 2022 op Jenaplanschool de Vuurvogel. [Klik hier](#) om zijn presentatie terug te luisteren. Opgemerkt werd dat veel raads- en commissieactiviteiten op een

donderdagavond plaatsvinden. Misschien is een woensdagavond te overwegen?
<https://www.toekomstmaldennoordoost.nl/Ben%20Bottema%20Raadsvergadering.mp3>

Hij lichtte op 14 mei ook bij GL8-radio in het programma Focus Actueel toe wat er in het Duurzaamheidscafé aan de orde zou komen. Luister [hier](https://soundcloud.com/gl8-media/ben-bottema-duurzaamheidscafe?utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing) het interview met hem terug.
https://soundcloud.com/gl8-media/ben-bottema-duurzaamheidscafe?utm_source=clipboard&utm_medium=text&utm_campaign=social_sharing

--

Groene-daken-actie

In de vorige nieuwsbrief deden we een oproep voor deelname aan de eerste 'Groene-daken-actie' met subsidie. Met succes, want er zijn inmiddels 16 mogelijke deelnemers! Met de eerste groep deelnemers hebben we nagedacht over de aanpak; dat hoort ook bij een pilot. Met de beoogde leverancier hebben we een werkwijze afgesproken en met de gemeente overleggen we over de uitvoering en financiële afhandeling. Zo komen we stap voor stap dichterbij de eerste groene daken met subsidie in de gemeente Heumen. Dat er nog vele mogen volgen, want... je voelt je pas echt op je gemak onder een groendak!

Waarom een groendak? Groene daken verhogen de oppervlakte (onverstoord) groen voor insecten en vogels, dragen bij aan het tegengaan van hitte in de zomer en vangen water op bij hoosbuien.

--

Oproep: Hart voor duurzamer Malden Noordoost?

Met deze nieuwsbrief krijgt u een indruk van de diverse activiteiten die wij, de vrijwilligers van Toekomst Malden Noordoost, oppakken. Dat doen we met liefde en plezier en blijven we graag doen. Lijkt het u leuk om hierbij te helpen? Kom dan meedoen! Hoe veel of hoe weinig tijd u ook heeft: we zijn blij met alle mensen die met ons dit bewonersinitiatief verder willen brengen. U bepaalt zelf hoeveel tijd u eraan besteedt.

Wilt u ons meehelpen? Mail dan naar info@toekomstmaldennoordoost.nl en we nemen contact met u op!

Gaat uw hart sneller kloppen van een duurzaam en groen Malden Noordoost? Doe dan mee!

--

Tip Werkgroep Energiezuinig Wonen

Gebruik uw eigen opgewekte stroom

Maak overdag zoveel mogelijk gebruik van de stroom uit uw eigen zonnepanelen. Zet apparaten die veel stroom gebruiken, zoals de wasmachine, de vaatwasser en de wasdroger overdag aan terwijl de zon op uw panelen schijnt. Doe dat het liefst na elkaar; bij de meeste apparaten is de starttijd in te stellen. Dan levert u weliswaar minder of geen stroom terug, maar u hoeft dan ook niet veel te betalen als de zonnepanelen geen stroom kunnen leveren.

Heeft u zelf een tip - of nieuws - over energiezuinig wonen die in deze nieuwsbrief geplaatst zou kunnen worden, laat het ons weten via info@toekomstmaldennoordoost.nl.

--

De tip van... Inge

Plant eens een schermbloemige in uw tuin

Een schermbloemige zoals de dille of - op de foto - de bladvenkel is een hoge plant met gele schermbloemen, decoratief blad en ranke stengels. Hij staat prachtig in een zelf geplukt boeket en is, dan uitgebloeid, ook in de winter mooi om te zien. Hij blijft dus lang aantrekkelijk om in de tuin te hebben. Daarnaast kun je verschillende delen van deze plant gebruiken in de keuken en hij geurt heerlijk... als je van anijs houdt. Maar er is nog een reden: hij lokt allerlei insecten zoals de zweefvlieg. En die zijn goed voor de bestuiving, voor plaagbestrijding en voor het aantrekken van andere dieren. Denk aan vogels en libellen...

Een schermbloemige wordt bezocht door allerlei insecten, maar lokt vooral ook zweefvliegen. Zij zijn met hun korte tong veelal te vinden op de kleine bloemen in platte trossen of op de schermen van bijvoorbeeld de dille of bladvenkel. Zweefvliegen zijn er in vele maten en vormen en worden vaak verward met bijen of wespen omdat ze qua kleur sterk gelijkend kunnen zijn. Maar ze verschillen op meerdere manieren. Ze hebben bijvoorbeeld geen 'wespentaille', hun ogen zijn ronder en groter, ze hebben maar één paar vleugels en géén angel om te steken. Daarnaast is hun manier van vliegen erg opvallend. Je hebt ze misschien wel eens zien 'hangen' in de lucht. Ze hebben namelijk de capaciteit om ter plaatse te blijven zweven zoals een helikopter. Dan schieten ze plots met grote wendbaarheid weg. Er zijn meer dan 300 soorten waarvan de doodskopzweefvlieg, blinde bij, citroenpendelzweefvlieg, grote langlijf of het platvoetje er maar enkele zijn.

Graag zweefvliegen!

Maar waarom zou je deze bijzondere vliegen naar je tuin willen lokken? Nou, de volwassen zweefvliegen leven voornamelijk van nectar en stuifmeel en spelen daarmee een belangrijke rol in de bestuiving. Hun larven zijn wel ware veelvraten, maar niet getreurd: ze eten enkel bladluizen. De vrouwtjes leggen hun eitjes op plekken waar veel bladluizen aanwezig zijn. Iedere larve heeft voor zijn gehele ontwikkeling zo'n zeshonderd bladluizen nodig. Hiermee zijn ze een onderdeel van natuurlijke plaagbestrijding. Daarnaast hebben zweefvliegen veel vijanden en zijn ze zelf voedsel voor spinnen, vogels, libellen, roofvliegen en loopkevers. Zo trekken ze ook weer andere dieren aan en is de cirkel rond.

Dus: met schermbloemigen en zweefvliegen heb je wat bijzonders in je tuin, draag je bij aan een grotere biodiversiteit en doe je aan natuurlijke plaagbestrijding!

Wie is Inge Laureyssens?

Alweer bijna 15 jaar woon ik met mijn gezin in de Molenwijk. Het is fijn wonen in deze wijk en groene omgeving met onder andere de Heemtuin en de bossen. Na mijn werk zoek ik vaak de rust van mijn (moes)tuin op. Even het hoofd leeg maken en kijken naar alles wat er groeit, kruipt en vliegt. Meer dan boeiend om steeds meer te leren over het belang van al dat kleine en wat grotere leven. Van de wormen in de bodem, tot de zanglijster die helpt om de slakken de baas te blijven. Observeren waar de gehoorde metselbij, als een van de eersten in het voorjaar, druk in de weer is om nestcellen te 'metselen' in langwerpige holtes. Verrast worden door de bruine kikkers die elk jaar weer verschijnen in de emmer die ik heb ingegraven. Erop vertrouwen dat - als er veel bladluizen zijn - er ook weer meer roofinsecten zoals lieveheersbeestjes en zweefvliegen komen om ervan te smullen. Me verwonderen over de rupsen van de koninginnenpage en de prachtige vlinders die ze worden. In onze nogal stenige wijk is nog veel ruimte om de groene leefomgeving biodiverser in te richten, zodat vele soorten insecten en andere dieren er een plekje vinden. Dat was voor mij de motivatie me aan te sluiten bij de werkgroep Groen en Biodiversiteit en mee te denken over hoe we dat kunnen vormgeven.

Familiepad in Heemtuin

Op 11 mei 2022 is het familiepad in de Heemtuin officieel in gebruik genomen. Zo kan iedereen, ook met rolstoel, rollator of buggy, genieten van de verschillende landschappen die voor onze streek typerend zijn: bos, hei, akkers en schraal grasland. Maar de Heemtuin herbergt ook heggen, een kruidentuin, een poel, een bijenhuis en een historische wal. Langs de route staan bankjes. De aanlooproute begint aan de Randwijksingel met paaltjes met een blauwe kop. De echte route van ca. 1 km heeft paaltjes met een rode kop. Je moet er soms wel even naar zoeken: de planten eromheen groeien snel!

--

Tip Werkgroep Groen en Biodiversiteit

Leg een vijvertje aan

Als je een iets grotere tuin hebt en geen hele kleine kinderen, geeft een vijvertje een enorme boost aan de biodiversiteit in je tuin en in de wijk. Je hebt al een vijver door een grote metselmer in te graven!

Vijvers trekken heel veel biologische activiteit aan. In het voorjaar komen kikkers en padden eieren leggen en kwaken in je vijver. Tot aan de zomer zie je daarna de kikkervissen rondzwemmen en tegen het einde van de zomer de kleine kikkertjes. Soms komen er ook watersalamanders, maar die zijn moeilijk te zien. Vijvers trekken direct libelles en waterjuffers aan die rond je tuin gaan vliegen. Op die

insecten komen weer vogels af. Vogels komen drinken en badderen in je vijver. Dat kan natuurlijk ook met een drinkschaal, maar een vijver trekt dus ook vogels aan. Op de bladeren van waterlelies komen bijen en wespen drinken van het water.

Tips voor een natuurlijke vijver

Hoe leg je een natuurlijke vijver aan?

- Leg om de rand stenen zodat padden en kikkers kunnen wegkruipen buiten het water.
- Laat een deel van de rand overgaan in een border met bodembedekkers. Kleine kikkertjes kunnen daar schuilen.
- Als je kleine kinderen hebt, kun je het water bedekken met betongaas zodat ze er niet in kunnen vallen. Maar hele kleine kinderen en een vijver is geen goede combinatie.
- Vraag vooral ook bij buurtgenoten met vijvers wat leuke planten: dat scheelt een hoop geld.
- Vissen lijken leuk, maar ze eten de kikkervisjes wel vaak op. Een waterpomp is niet nodig als je geen vissen neemt.

Help mee aan 'Malden Noordoost natuureservaat'

(https://toekomstmaldennoordoost.nl/malden_no_natuureservaat.html) met onze [tuintips!](#)

https://toekomstmaldennoordoost.nl/tips_groen_en_biodiversiteit.html

Heeft u zelf een tip - of nieuws - over vergroening in uw wijk of buurt die in deze nieuwsbrief geplaatst zou kunnen worden, neem dan contact op via info@toekomstmaldennoordoost.nl.

--

Resultaten enquête Nieuwsbrief

In onze vorige nieuwsbrief hebben we u als abonnee op onze nieuwsbrief gevraagd naar uw mening over deze vorm van communicatie. Gezien het aantal abonnees (toen 122, momenteel 167) is het aantal reacties (7) weliswaar niet representatief, maar deze geven wel een inkijkje in de waardering van de nieuwsbrief.

De nieuwsbrief scoorde gemiddeld een 8,5 op zowel de informatievoorziening over verduurzaming en vergroening als op de verbindende functie in de wijk. Daarnaast stimuleert de nieuwsbrief (of biedt ze aanknopingspunten) om zelf actief na te denken over groen in de eigen omgeving (85%).

De verschijningsfrequentie van elke 6 weken wordt als de meest wenselijke ervaren. Niemand noemde verbeterpunten, maar op de vraag welke onderwerpen niet aan bod kwamen maar wel in de nieuwsbrief thuis horen werden 'evenementen in de buurt' en 'eventuele subsidieregelingen en financieringsmogelijkheden' genoemd.

--

Agenda

Werkgroep Energiezuinig Wonen: donderdag **2 juni 2022 (on line)**

frans.cremers@radboudumc.nl

Werkgroep Groen en Biodiversiteit: woensdag **29 juni 2022**

hanscees@toekomstmaldennoordoost.nl

Werkgroep Communicatie: maandag **4 juli 2022**

info@toekomstmaldennoordoost.nl

Wil je een overleg bijwonen, mail de desbetreffende werkgroep dan even voor meer informatie.

[Klik hier](#) voor updates.

[Klik hier](#) voor meer informatie, activiteiten en initiatieven rond Duurzaamheid in de gemeente Heumen.

<https://www.heumen.nl/duurzaamheid>

Verspreiding

Doel van de nieuwsbrief is zoveel mogelijk mensen informatie te geven. En een mogelijkheid te bieden om ons, werkgroepleden, te bereiken. Als u iemand weet die geïnteresseerd zou kunnen zijn, stuur dan deze nieuwsbrief door. En wijs op eigen aanmelding. Alvast reuze bedankt!

www.toekomstmaldennoordoost.nl info@toekomstmaldennoordoost.nl